

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-2-136
Karar Sayısı : **07-18/165-55** (İlk İnceleme)
Karar Tarihi : 1.3.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **II. Başkan** : Tuncay SONGÖR
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN.

B. RAPORTÖRLER : Ali ARIÖZ, Adnan AKGÜN, Ümit Nevruz ÖZDEMİR

C. ŞİKÂYET EDEN : - Naci ÖZER
Fatih Mah. 27 Mayıs Cad. Cami Sok. No:5 Özen İş Hanı
Oda No:17 K.Çekmece/İstanbul
- İhbar
- Gizlilik talebi mevcuttur.
- İhbar

20 **D. HAKKINDA İLK İNCELEME**

YAPILAN : Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlıkevler/Ankara

E. DOSYA KONUSU : **Türk Telekomünikasyon A.Ş.’nin İlk Bilgisayarım Kampanyası’nda kullanılmak üzere ihale yoluyla temin ettiği ADSL modemlere ilişkin başvurular.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ : Yapılan başvurularda özetle;

30 27.7.2006 tarih ve 26241 sayılı Resmi Gazete’de ADSL hizmetlerinin tek satıcısı olan Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom) tarafından 500.000 adet ADSL modem alınacağına ilişkin ilan edildiği, modemlere ilişkin ihalenin 9.8.2006 tarihinde gerçekleştirildiği, günümüze kadar olan uygulamada ADSL modemlerin tüketiciler tarafından pazardan serbestçe satın alınmakta olduğu fakat Türk Telekom’un “İlk Bilgisayarım Kampanyası” nedeniyle bu imkânın ortadan kalkacağı, dolayısıyla birçok imalatçı ve ithalatçı firmanın satış yapamaz hale gelerek stoklarındaki mallar dolayısıyla zor durumda kalacağı belirtilerek Türk Telekom’un söz konusu eylemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4 ve 6. maddelerine aykırılık teşkil ettiği iddia edilmekte ve Kanun’un 9. maddesi uyarınca ihalden önceki durumu koruyucu nitelikte tedbirlerin alınması talep edilmektedir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 25.8.2006 tarih ve 5753 sayı ile yapılan başvuru üzerine, 4.9.2006 tarih ve 2099 sayılı yazı ile Telekomünikasyon Kurumu’ndan görüş talep edilmiş ve söz konusu görüş 26.9.2006 tarih ve 6497 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir. İlgili yazıda 14.9.2006 tarih ve 2006/DH-10/572 sayılı Telekomünikasyon Kurulu Kararı ile “*Modem piyasasında birden fazla firmanın faaliyet gösterdiği ve tüketicinin ADSL başvurusu yaptığında, işbu hizmet ile birlikte ADSL modem almaya zorunlu tutulamayacağı hususları göz önünde tutularak konunun Rekabet Kurumu’na değerlendirilmesinin yerinde olacağı*” görüşüne ulaşıldığı ifade edilmiştir.

5.10.2006 tarihinde 6706 ve 6707 sayılar ile benzer içerikli başvurular Kurum kayıtlarına girmiş ve bu başvurulara ilişkin olarak da Telekomünikasyon Kurumu’ndan

50 13.10.2006 tarihinde, 3676 ve 3677 sayılı yazılar ile görüş talep edilmiştir. İlgili başvurulara ilişkin Telekomünikasyon Kurumu görüşü 20.11.2006 tarih ve 7723 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir. Görüşte, ADSL modem perakende pazarında faaliyetlerin standartlara uyması şartıyla Telekomünikasyon Kurumu düzenlemeleri kapsamında herhangi bir izne veya yetkilendirmeye tutulmadığı ifade edilerek yukarıda yer verilen önceki tarihli Telekomünikasyon Kurumu görüşüne atıf yapılmıştır.

Aynı zamanda, Kurum kayıtlarına 28.8.2006 tarihi ve 5797 sayı, 14.11.2006 tarih ve 7586 sayı ile giren e-posta başvurularında da aynı hususlar dile getirilmiştir.

60 Dosya konusu başvurulara ilişkin olarak 30.10.2006 tarih ve 2006-2-136/BN-06-A.A. sayılı bilgi notu hazırlanarak, söz konusu başvuruların, ilgileri nedeni ile, Kurum kayıtlarına 13.9.2006 tarih ve 6199 sayı ile giren Türk Telekom tarafından yapılan menfi tespit başvurusunun sonuçlandırılmasının ertesinde değerlendirilmesinin yerinde olacağı belirtilmiş, Rekabet Kurulu tarafından 10.11.2006 tarih ve 06-83 sayılı toplantıda konu hakkında bilgi alınmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda hazırlanan, 13.2.2007 tarih ve 2006-2-136/İİ-07-AA sayılı İlk İnceleme Raporu 26.2.2007 tarih ve REK.0.06.00.00-110/74 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-18 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; dosya konusu şikâyetlerle ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak herhangi bir işlem bulunmadığı ifade edilmiştir.

70 I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Türk Telekom'un İlk Bilgisayarım Kampanyası'na ilişkin menfi tespit başvurusunun değerlendirildiği 29.1.2007 tarih ve 2006-2-189/MM-07-AD sayılı ön inceleme raporunda, Türk Telekom tarafından ilk bilgisayarım kampanyası kapsamında verilen modemlerin nasıl tedarik edildiği ve ne şekilde kullanıcılara sunulacağı açıklandıktan sonra konu hakkında şu değerlendirmeye yer verilmiştir:

80 *“Kampanya kapsamında değerlendirilmesi gereken bir diğer husus, Kampanya’da TNet A.Ş. tarafından verilen ücretsiz modemler nedeniyle modem pazarında rekabeti bozucu nitelikte bir uygulama yapılıp yapılmadığıdır” ... “Modem pazarı açısından bakıldığında, TNet A.Ş.’nin yaptığı bir ihale yoluyla, bu pazarda faaliyet gösteren iki teşebbüsten toplam 500.000 adet ADSL modem alımı yaptığı görülmektedir. Söz konusu modemler TNet A.Ş.’nin kampanyalarında abonelere ücretsiz verilmektedir. TNet A.Ş.’nin, modem pazarında herhangi bir faaliyeti bulunmaması nedeniyle, söz konusu ürünün alım pazarında önemli bir güce erişeceği düşünülse bile, ihaleyle yüksek miktarda modem almasının ve bunları ücretsiz dağıtmasının, modem pazarında kötüye kullanma niteliğinde bir davranış olmayacağı düşünülmektedir.”*

90 İlgili menfi tespit başvurusu 8.2.2007 tarihli Rekabet Kurulu toplantısında görüşülmüş ve başvuruya konu sözleşme ve metinlerin 4054 sayılı Kanun’un 4.,6. ve 7. maddelerine aykırı olmadıklarına, dolayısıyla bu sözleşmelere menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.

4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinde bir ya da birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasında tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanılmasının hukuka aykırı olduğu düzenlenmektedir. Hâkim durumun kötüye kullanılması ise ancak rekabetin sınırlandırılması, bozulması ya da ortadan kaldırılması ile mümkün olabilmektedir. 4054 sayılı kanun hangi davranışların hâkim durumun kötüye

100 kullanılması olarak değerlendirilmesi gerektiği hususunda ise tahdidi olmamakla birlikte 6. maddenin devamında bir takım örneklere yer verilmektedir. Bu sayılan örnekler arasında pazara girişlerin engellenmesi, ayrımcılık, bağlama gibi birtakım kötüye kullanma hallerinin sayıldığı görülmektedir. Rekabet Kurulu'nun günümüze kadar olan içtihadı göstermektedir ki bir teşebbüsün eylemlerinin kötüye kullanma olarak addedilebilmesi için söz konusu eylemlerin rekabetin bozulmasını, sınırlandırılmasını ya da ortadan kaldırılmasını amaçlıyor olması gerekmektedir, aksi takdirde piyasa aktörlerin ekonomik olarak rasyonel olduğu kabul edilen davranışlarını rekabet hukuku açısından açıklamak mümkün olmayacaktır.

110 Yukarıda tarih ve kayıt numaralarına yer verilen başvurularda genel olarak Türk Telekom'un ADSL hizmetlerinin sunumunda hâkim durumda bulunduğu ve ADSL modemlerinin de bu hizmetle birlikte sunulmasının, modem satış ve pazarlama faaliyetlerinde bulunan diğer teşebbüsleri zor duruma soktuğu ya da pazarın dışına çıkardığı ifade edilmektedir. Türk Telekom'un bu eyleminin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi ancak bu teşebbüsün ilgili pazar ya da pazarlarda rekabetin sınırlandırılmasını amaçlaması ile mümkün olabilecektir. Fakat her ne kadar Türk Telekom'un söz konusu davranışları pazarda faaliyet gösteren firmaları olumsuz etkileyebilecekse de şikâyette bulunan ya da Türk Telekom'un modem satışından olumsuz etkilenebilecek teşebbüslerin ADSL modem pazarında herhangi bir faaliyetinin bulunmamasından dolayı hiçbir şekilde Türk Telekom'un potansiyel ya da fiili rakibi olarak nitelendirilemeyeceklerdir. Dolayısıyla Türk Telekom'un şikâyet edilen eylemlerinin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için gerekli olan amaç-kasıt vasfından yoksun olduğu görülmüştür.

120 **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; şikâyet konusu iddia ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.